

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci **žalobce K. N.**, zastoupeného Mgr. Milošem Procházkou, advokátem se sídlem Divadelní 4, Brno, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra, odbor azylové a migrační politiky**, **se sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, Praha 7**, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 3. 2003, č. j. OAM-10323/VL-16-P01-2001, vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 55 Az 610/2003, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 6. 2004, č. j. 55 Az 610/2003 - 53,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Odměna advokáta Mgr. Miloše Procházky **se určuje** částkou 1075 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného označeným v záhlaví tohoto rozhodnutí bylo rozhodnuto o neudělení azylu žalobci (dále též „stěžovatel“) z důvodu nesplnění podmínek uvedených v ustanoveních § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“); současně bylo rozhodnuto, že se na žalobce nevztahuje překážka vycestování

ve smyslu § 91 zákona o azylu. Žalovaný v odůvodnění uvedl, že důvody žádosti o udělení azylu byly problémy žalobce se stoupenci strany Žirinovského – LDPR, vzrůstající kriminalita a s tím spojené obavy o dceru a celkově neutěšená situace Ruské federace a ekologické problémy. K tomu žalovaný uvedl, že žalobce se při řešení problémů s výhrůžkami a napadením ze strany stoupenců Žirinovského strany LDPR neobrátil na státní orgány v zemi původu, přestože sdělil, že s ruskými státními orgány nikdy problémy neměl. Působení extremistických skupin není podle názoru žalovaného problémem pouze Ruské federace, neboť obdobná uskupení existují i ve vyspělých demokratických státech. Příběh žadatele navíc není hodnověrně doložen, předložené novinové články se netýkají jeho osoby. Žalobce měl mít podle svých slov podobné problémy již v roce 1999 před prvním příjezdem do České republiky, tehdy se však do vlasti vrátil, což rovněž nenasvědčuje tomu, že by měl být v zemi původu pronásledován. K obavám žalobce z kriminality, nemoci AIDS, drog, alkoholismu, korupce, ekologických potíží a působení neonacistických stran žalovaný uvedl, že se jedná o celosvětové problémy nepostihující pouze Ruskou federaci. Z uvedených důvodů žalovaný nedospěl k závěru, že by u žalobce byly dány důvody pro udělení azylu podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Žalovaný dále neshledal důvod pro udělení azylu podle § 13 odst. 1 a 2 zákona o azylu ani pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu a vypořádal se rovněž s rozhodnutím o neexistenci překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu, když konstatoval, že bezpečnostní situace v Krasnodarském kraji je relativně klidná a osoby pocházející z této oblasti mají možnost vrátit se zpět.

Rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 29. 6. 2004, č. j. 55 Az 610/2003 - 53, byla zamítnuta žaloba proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného. V odůvodnění rozsudku soud uvedl, že žalovaný shromáždil dostatek podkladů pro hodnocení, že u žalobce nejsou dány důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. V řízení o udělení azylu se žalovaný zaměřil na zjištění, zda žalobci pronásledování hrozilo, a na základě žalobcových tvrzení shromáždil dostatek podkladů pro své hodnocení, že žalobce nesplnil důvody pro udělení azylu taxativně uvedené v § 12 zákona o azylu. V řízení bylo prokázáno, že se žalobce nepokusil obrátit se žádostí o pomoc na státní orgány v zemi původu, ačkoliv se na ně obrátit mohl, neboť údajné pronásledování nepocházelo ze strany státních orgánů. Tím žalobce nevyužil možnosti domoci se ochrany v zemi původu a podle názoru soudu neuvedl ani žádné jiné skutečnosti žádné skutečnosti svědčící o tom, že by splňoval podmínky pro udělení azylu ve smyslu zákona o azylu. Soud dále obsáhle vyložil, proč neshledal důvodnými námitky žalobce vytýkající vady řízení o udělení azylu spočívající v porušení předpisů o správním řízení. Ze všech uvedených důvodů soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ve včas podané kasační stížnosti stěžovatel uvádí, že důvod kasační stížnosti spatřuje v nezákonnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stěžovatel nejprve shrnul svá žalobní tvrzení a dále uvedl, že § 12 zákona o azylu je nutno interpretovat v souladu s § 2 odst. 5 zákona o azylu (z kontextu vyplývá, že je zde míněn pravděpodobně současný § 2 odst. 6 zákona o azylu – pozn. soudu). Podle názoru stěžovatele nemusejí být původci pronásledování nutně přímo složky státní moci, ale i soukromé osoby, skupiny osob či nelegální struktury za podmínky, že jejich jednání nese znaky pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu. Závěr soudu o tom, že původcem pronásledování musí být toliko státní moc, neodpovídá zákonnému vymezení pojmu pronásledování. Žalobce se rovněž neztotožnil se závěrem soudu, že ochrana formou azylu může být poskytnuta pouze občanu prchajícímu z vlasti před výkonem státní moci. Soud tedy podle žalobce nesprávně posoudil právní otázku týkající se pojmu pronásledování a s ním spojené interpretace a aplikace § 12 zákona o azylu. Žalobce dále namítl posouzení věci v rozporu s čl. 43 a 65 Příručky k postupům a kriteriím pro určování právního postavení uprchlíků. Ze všech uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby rozsudek soudu prvního stupně byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Současně stěžovatel požádal o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti a o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Soudem ustanovený zástupce zaslal soudu vyjádření, v němž zopakoval skutečnosti uváděné stěžovatelem v kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že v případě výhrůžek a napadení se stěžovatel nepokusil obrátit se žádostí o pomoc na příslušné orgány v zemi původu, přičemž bylo nepochybně prokázáno, že ze strany státních úřadů nebyl stěžovatel pronásledován z důvodů vymezených v zákoně o azylu, na projevy nepřátelství ze strany státních orgánů v zemi původu si nestěžoval. Žalovaný uvedl, že v řízení nebylo prokázáno pronásledování stěžovatele ze žádného ze zákonem stanovených důvodů a nebyly prokázány ani skutečnosti, které by odůvodňovaly strach žalobce z pronásledování z důvodů vymezených zákonem o azylu. Žalovaný dále sdělil, že odkaz žalobce na čl. 43 a 65 Příručky k postupům a kriteriím pro určování právního postavení uprchlíků není v dané věci relevantní. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní namítá důvody odpovídající ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.; rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Důvodem podané kasační stížnosti je důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikován nesprávný právní závěr, popřípadě je aplikován správný právní názor, který je však nesprávně vyložen. Nejvyšší správní soud taková pochybení v napadeném rozhodnutí Krajského soudu v Brně neshledal. Stěžovatel je přesvědčen o tom, že splnil podmínku pronásledování pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu. K této námitce Nejvyšší správní soud konstatuje, že ji neshledal důvodnou, neboť skutečnosti uváděné žalobcem v průběhu řízení o udělení azylu nebylo možné kvalifikovat jako pronásledování nebo odůvodněný strach z pronásledování. V řízení o udělení azylu žalobci nebylo zjištěno, že by problémy žalobce se stoupenci Žirinovského strany LDPR naplňovaly znaky pronásledování ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu. Navíc stěžovatel uvedl, že se neobrátil se žádostí o pomoc na žádné státní orgány v zemi původu, ačkoliv tak učinit mohl, neboť podle svých slov nebyl v zemi původu pronásledován ze strany státních orgánů. Vzhledem k tomu, že se žalobce v situaci, kdy se cítil být pronásledován, neobrátil se žádostí o pomoc na státní orgány v zemi původu, nebylo možné, aby účinně z tohoto důvodu žádal o udělení azylu z důvodu pronásledování, neboť mezinárodněprávní ochrany formou azylu se lze domáhat až v situaci, kdy ochranu není účinně schopna zajistit domovská země. Jelikož se stěžovatel na státní orgány v zemi původu neobrátil, nelze dospět k závěru, že by mu pomoc v zemi původu byla odepřena. V dalších námitkách stěžovatele se Nejvyšší správní soud ztotožnil s názorem žalovaného i krajského soudu, že se jedná o skutečnosti, jež představují celosvětové problémy a objevují se i ve vyspělých demokratických státech. Nejvyšší správní soud se ztotožnil s tvrzením žalovaného i soudu prvního stupně, že v případě žalobce nebyly dány důvody pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, neboť nebylo prokázáno jeho pronásledování ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu. Vzhledem k tomu, že se žalobce v zemi původu na příslušné orgány se žádostí o pomoc neobrátil, nebylo možné dospět k závěru, že by státní orgány v Ruské federaci svévolně odmítly žalobci pomoci. Proto tedy nebylo možné konstatovat pronásledování žalobce ve smyslu zákona o azylu. K námitce žalobce uvedené v kasační stížnosti, že soud nesprávně posuzoval pronásledování ve smyslu

zákona o azylu jako jednání pocházející pouze ze strany státní moci, Nejvyšší správní soud konstatoval, že ji neshledal důvodnou, neboť takový názor v napadeném rozsudku Krajského soudu v Brně není obsažen. K námitce žalobce týkající se posouzení věci v rozporu s čl. 43 a 65 Příručky k postupům a kriteriím pro určování právního postavení uprchlíků Nejvyšší správní soud nemohl přihlédnout, neboť podle § 109 odst. 4 s. ř. s. ke skutečnostem uplatněným po vydání napadeného rozhodnutí Nejvyšší správní soud nepřihlíží. Ze všech uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. není dán.

Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s kasační stížností žalobce žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly. Stěžovateli byl pro toto řízení před soudem ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokáta částkou 1 x 1000 Kč za jeden úkon právní služby – převzetí a příprava věci a 1 x 75 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů. Soudem nevyžádané doplnění kasační stížnosti ze dne 14. 10. 2004, svým obsahem shodné s vlastní kasační stížností, není důvodně vynaloženým nákladem, a proto za něj nenáleží odměna. Celkem tedy odměna advokáta činí 1075 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. ledna 2005

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu